

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreană”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
„Miercurea”, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreană”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia”
„Cohalm”, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișterul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”,
„Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”,
„Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”,
„Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana” și „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VII.

Sibiu, 24 Decembrie 1905.

Nr. 52.

Prelegerile economice în despărțămintele „Asociațiunii”.

Anunțăm cetitorilor noștri cu bucurie salutară dispozițiune a comitetului central al Asociațiunii, prin care la inițiativa Secțiunii economice și cu aprobarea adunării generale din vara trecută, a făcut pregătirile necesare pentru inițierea prelegerilor economice în despărțăminte.

Dăm loc în cele următoare circularului adresat de comitetul central despărțămintelor Asociațiunii și îndemnăm și din partea noastră pe toți care-i privește această chestiune importantă să facă tot posibilul pentru reușita deplină a prelegerilor și pentru ca ele să fie ca o ploaie mănoasă, ce lasă binecuvântare și belșug în agrul insetat. Iată circularul:

Onoratelor direcțiuni ale despărțămintelor Asociațiunii pentru literatura română, și cultura poporului român.

În vederea trebuinței foarte simțite de a înmulți cunoștințele economice ale poporului nostru agricultor și astfel a influența asupra ameliorării situațiunii lui materiale și a-l face mai harnic în lupta tot mai aprigă ce ne așteaptă pe terenul cultural, — comitetul Asociațiunii în ședința sa dela 12 Decembrie crt. a decis să înceapă lucrările de organizare a prelegerilor economice deja în decursul anului 1906 conform programei următoare:

1. Se vor ține în decursul anului 1906 prelegeri în 20 despărțăminte ale Asociațiunii, distribuindu-se suma de K 2000— votată spre acest scop în 20 de părți egale de câte K 100—.

2. Prelegerile se vor ține în serii și nu numai într-o singură comună.

Comunele în cari se vor ține prelegerile au să fie designate de comitetele cercuale ale despărțămintelor, cari vor trebui să fie cu deosebită conșiderare la împrejurarea, că comunele designate în scopul pre-

legerilor să fie îndeosebi dintre acelea, unde până acum nu s'au ținut nici adunări de despărțământ, nici prelegeri populare, și astfel Asociațiunea nu e cunoscută acolo nici după nume.

Se va mai avea în vedere situațiunea scăpată a comunelor și neapărata trebuință de a se face ceva pentru povățuirea locuitorilor lor pe calea progresului în cele economice.

3. Ca conferențieri se vor angaja specialistii noștri pe terenul agriculturii, între cari și învățătorii cari s'au calificat în timpul din urmă în: pomărit, vierit, stupărit, etc.

4. În scopul angajării acestor persoane comitetul central va adresa un apel către direcțiunile și comitetele cercuale ale despărțămintelor și — prin mijlocirea pressei — către toate persoanele cu oarecare pregătire teoretică și practică pe terenul agriculturii, pentru ca să-i stea întru ajutor la rezolvirea importantei probleme a prelegerilor economice.

Ceice vor dori să conlucre la ajungerea scopului numit, au să se înștiințeze comitetului central al Asociațiunii — prin direcțiunea despărțământului căruia aparțin — până la 15 Ianuarie n. 1906.

În înștiințare vor avea să arete calificațiunea economică de care dispun, eventual publicațiunile economice ce au scris și prelegerile economice cari le-au ținut până acum, ori apoi dovezi despre aranjarea de grădini școlare, pepiniere de viță și de pomi, stupării etc.

5. Comitetele cercuale vor recomanda petițiunile, cari le vor afla demne de recomandat, fiind îndeosebi cu considerare la împrejurările speciale ale despărțămintelor; pentru că, bine să se noteze, într'unele despărțăminte se va simți mai mult lipsa de cunoștiințe referitoare la cultura pământului și a vitelor, într'altele referitor la cultura pomilor, într'altele referitor la cultura legumilor și iar într'altele referitor la cultura viilor stupilor, etc.

6. Prelegerile vor trebui lucrate sau cel puțin schițate prealabil și transpuse comitetului central spre revizuire.

Comitetul își rezervă dreptul a publica prelegerile

mai reușite în revista „Transilvania“ sau în „Biblioteca populară a Asociațiunii“.

7. Comitetul central va remunera fiecare prelegere economică cu maximal de K 10— în contul diurnului și speselor de călătorie.

8. Toate prelegerile se vor ține sub prezidiul unui delegat al comitetului cercual. Spre acest scop fiecare membru al comitetului cercual va avea să prezideze câte o prelegere-două, pentruca nu unii din ei să fie prea împovărați.

9. Se va face propagandă, ca să participe la aceste prelegeri și popor din comunele învecinate.

10. Cu ocaziunea acestor prelegeri să se distribuie și cărți economice și să se înființeze biblioteci și agenții ale Asociațiunii, ca astfel pe urma prelegerilor să rămână și ceva real, și pe această bază să se poată clădi mai departe.

11. Comitetul central să pună la dispoziția despărțămintelor statutele și regulamentele necesare în număr de ajuns cum și câte un exemplar din toate numerele bibliotecii sale populare, eventual și alte cărți, pentruca prin acestea să se poată pune bază bibliotecilor populare în toate comunele unde se țin prelegerile economice.

12. Este de dorit ca comitetele cercuale să procure și ele, pe cât posibil, din mijloacele proprii, din donațiuni, etc. un număr oarecare de cărți potrivite pentru popor, ca și pe această cale, rând pe rând, să se ajute augmentarea bibliotecilor populare în comunele unde se țin prelegeri economice.

13. Mai departe este de dorit, ca direcțiunile și comitetele cercuale ale despărțămintelor să stăruie a crea și din partea lor fondurile necesare, pentruca seria prelegerilor economice să se poată ține într'un număr cât mai mare de comune.

14. Este de dorit ca prelegerile să se țină liber, nu cetite, și în mod cât mai practic.

Spre acest scop tot ce se poate arată și experimentată să se arete și experimenteze, așa s. e.:

a) Referitor la cultura pământului, se vor arăta diferitele soiuri de mașini și rechizite agricole, și unde se poate, se vor pune și în lucrare, ca cei prezenți să se poată convinge de avantajile lor.

b) Totașa se va proceda la prelegerile despre pomarii, arătând cum se face în realitate semănatul pomilor, strămutarea, altoirea și formarea coroanei lor, etc.

c) La cultura viei se vor arăta d. e. cum se face rigolarea pământului, altoirea viței, etc.

d) La cultura legumilor se va arăta diferitele soiuri de semințe mai alese și însaș exemplare din legumile cele mai frumoase și mai rentabile, etc.

e) La stupărit se vor arăta s. e. coșnițele sistematice, diferitele soiuri de rechizite și mașini practice, și așa mai departe se va proceda și referitor la alți rami agricoli.

15. Despărțămintele, cari dispun de schiopti-

coane, vor fi rugate să le pună și în serviciul prelegerilor economice.

16. Comitetul central își va da concursul său pentru procurarea de diapozitive cu caracter economic din suma ce eventual nu va putea fi distribuită, conform acestei programe, în scopul prelegerilor economice.

Comunicând onoratorilor direcțiunii această programă de acțiune, le rugăm să binevoiască a lua — cu ajutorul comitetelor cercuale — toate dispozițiunile necesare pentruca prelegerile să se poată începe cât mai îngrabă.

Indeosebi le rugăm:

1. Să ne propună drept conferențieri persoane probate și conștiențioase.

2. Pe baza programei generale să compună programa specială pe sama despărțământului, stabilind comunele în cari să se țină prelegerile, timpul când să se țină și anume care membrii ai comitetului să prezideze diferitele conferențe (prelegeri).

3. Atât recomandarea conferențierilor cât și programa amintită în punctul precedent să ni-se prezenteze până la 15 Ianuarie n. 1906.

4. La alegerea despărțămintelor cărora li-se va distribui suma decâte K 100— în scopul prelegerilor economice, se vor avea în vedere:

a) conferențierii destoinici ce se vor anunța din diferitele despărțăminte;

b) concursul ce ni-l vor pune în vedere direcțiunile și comitetele cercuale întru executarea programei; anume: prin firma voință de a organiza biblioteci și agenții populare în comunele unde se vor ține prelegeri, cum și prin angajamentul de a face câte ceva și din partea lor pentru augmentarea bibliotecelor ce vor înființa, etc.

Deodată cu rezoluțiunea ce se va da despărțământelor, li-se vor trimite și statute și regulamente, cum și publicațiunile de cari Asociațiunea dispune, în scopul de a pune bază bibliotecelor populare.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii, ținută în Sibiu la 12 Decembrie 1905.

Iosif Sterca Șuluțu,
prezident.

Ioan I. Lăpădatu,
secretar II.

Proprietatea mică în Ungaria.

De curând a apărut sub titlul „Ruinarea materială a proprietății fonciare ungare“ un interesant studiu statistic, al căruia autor, dl Rác Gyula, arată, că deși Ungaria posedă pentru produsele sale agricole, menite exportului, o piață sigură în Austria, totuși mica proprietate fonciară din Ungaria în loc de a spori, s'a redus în ultimele 3 decenii în măsură însemnată.

La 1870 numărul proprietarilor de sine stătători a fost în Ungaria de 1.973.433, care până la 1900 s'a redus la 1.855.198, va să zică cu 118.235. Pe când proprietățile mici s'au redus, pe atunci marea proprietate s'a sporit în mod conșiderabil, anume: fideicomisurile s'au sporit în timpul dela 1869 până la 1896, dela 463.000 jugere la 2.400.000, iar averile bisericesti

(ecleziastice) dela 1 288,000 la 2.500,000 jug. In proporțiune cu reducerea micilor proprietari independenți a crescut numărul proletarilor agricoli, fără moșie și a zilerilor, servitorilor și muncitorilor lipsiți de existență sigură, ceea ce a agravat tot mai mult situația economică a țării.

Cauza acestui regres sunt multele și feluritele soiuri de contribuțiuni, ce apasă populațiunea și cari sunt evaluate anual la K 313.836,000; la suma aceasta sunt a se mai adăuga interesele imprumuturilor ipotecare în sumă de K 197.064.000. Astfel că aceste două poziții fac K 510.900,000 și formează 50·2% ale venitului curat de K 725 milioane, ce-l produc proprietățile fonciare. Venitul curat al unui jugăr de pământ productiv este de K 13·30, față de care stă considerabila sarcină (de interese și contribuțiuni etc.) de K 6·80.

Valoarea proprietăților fonciare din Ungaria este indicată în studiul lui Răcz cu K 15,375 mil. față de care sarcinile ipotecare și de contribuțiuni se urcă la K 9663 mil. va să zică în mediu proprietatea fonciară este împovărată până la 56% a valorii sale.

Din întreg complexul de proprietăți mici proprietari dispun numai de 22.664,125 jugăre, din cari 13·8 mil. jugăre va să zică mai bine de jumătate sunt împovărate cu diferite sarcini. Restul de moșii se află în mâna proprietarilor mari (de câte 100 și mai multe jugăre).

Monete nouă în România.

Pentru a se comemora jubileul de 40 ani de domnie a M. S. Regelui, dl Take Ionescu, ministru de finance, a depus pe biroul Camerei un proiect de lege prin care guvernul este autorizat să bată monedă de aur și argint până la suma de 3.500,000 lei.

Prin expunerea de motive ce însoțește acest proiect de lege, dl Ministru al finanelor arată interesul de a se comemora un asemenea eveniment prin toate chipurile și prin urmare și prin baterea unei monede jubilară.

Monetele ce s'au propus a se bate sunt următoarele:

lei	200 000	în bucăți de aur	de câte 100 lei	(2,000 bucăți)
"	300,000	" " " aur	" 20 "	(15,000 "
"	500,000	" " " argint	" 5 "	(100,000 "
"	2.500,000	" " " argint	" 1 "	(2.500,000 "

Titlul, greutatea, dimensiunile și toleranța monetelor de argint precum și a bucăților de 20 lei aur, vor fi cele admise de uniunea monetară latină, adoptate și prin legea monetară a României din 12 Martie 1890, iar monetele de aur de 100 lei, cari se introduc pentru prima oară în circulațiunea monetară a țării, vor avea:

Titlul: nouă părți din zece aur fin și o parte din zece aliajii;

Greutatea: $32 \frac{26}{1000}$ grame.

Dimensiunea: 35/1000 (milimetri).

Toleranța titlului: 1/1000;

Toleranța greutății: 2/1000;

Cu întreaga monedă de aur ce se va bate, se încearcă circulațiunea monetară a țării. Din cele 3.000,000 lei argint nou, numai circa 1.000,000 lei va constitui o augmentare a stocului de monete de argint în circulațiune iar restul de 2.000,000 lei va acoperi o cantitate de monedă echivalentă uzată pe care Ministerul de finance a retras-o deja din circulațiune și care se rebate cu o nouă efigie.

Beneficiul ce va rezultă din baterea acestei monede se va servi pentru acoperirea unei părți din cheltuielile expozițiunii jubiliare din Maiu viitor.

După primirea și a acestei monede, circulațiunea monetară națională a țării va fi de 78.120,800 lei din care:

a) Monete de aur:

2,000 bucăți de 100 lei jubilară . . .	200,000	
386,290 " " 20 " vechi . . .	7.725,800	
15,000 " " 20 " jubilară . . .	300,000	8.225,800

b) Monete de argint:

4.540,000 bucăți de 5 lei vechi . . .	22.700,000	
100,000 " " 5 " jubilară . . .	500,000	
7.928,255 " " 2 " vechi . . .	15.856,510	
12.280,000 " " 1 " vechi . . .	12.280,000	
2.500,000 " " 1 " jubilară . . .	2.500,000	
9.726,980 " " 0·50 bani vechi . . .	4.863,490	58.700,000

c) Monete de nickel:

7.500,000 bucăți de 0·20 bani	1.500,000	
50.000,000 " " 0·10 "	5.000,000	
70.000,000 " " 0·05 "	3.500,000	10.000,000

d) Monete de aramă:

47.250,000 bucăți de 0·02 bani	945,000	
25.000,000 " " 0·01 bani	250,000	1.195,000

Total . . . 78.120,800

Din moneta de nickel de 10 milioane lei, o sumă de 7 milioane lei se bate în acest moment la monetațiile de stat din Bruxelles și Hamburg și este pe cale de a fi recepționată de către Casseria Centrală a tesaurului. Ea va servi să se retragă o cantitate de circa 4.750,000 lei monete de aramă de 10 și 5-bani aflate acum în circulațiune.

Noua monedă jubilară se va bate după un model cu totul nou și dl Ministru și-a rezervat dreptul să contracteze confecționarea ei prin bună invoială cu casa ce va crede de cuviință.

Dl A. Mélot, reprezentantul Cassei Josse Allard, este indicat să prezinte noul model al monetei jubiliare, iar pentru batere se vor cere oferte dela principalele monetării de stat din Europa, îndatăce corpurile legiuitoare vor fi admis proiectul de lege.

Școala economică de repetițiune.

Planul de învățământ al școlii economice de repetițiune de băieți și fete.

(Continuare).

Dupăce aproape în fiecare regiune se pot propune mai mulți rami de economie și e chiar necesar să se propună, pentru gruparea acelorora sunt a se observa următoarele:

a) În legătură cu agricultura, respective cu cultura plantelor, este de a se lua la tot cazul cultura animalelor și anume după soul animalelor cari se pot cultivă în aceea regiune; cultura vitelor, a oilor și porcilor sau cultura cailor, ori amândouă. Apoi pe lângă cultura pomilor și eventual a viilor este a se propune și cultura albinelor și a vermilor de mătasa.

b) Cu viieritul și vinăritul, unde se poate, este a se predă cultura poamelor.

c) Unde obiectul principal al instrucțiunii este cultura poamelor, se poate îmbrăcișa și cultura albinelor și vermilor de mătasa.

d) În regiunile muntoase pe lângă cunoștința generală a agriculturii este a se grupă mai ales cultura

vitelor și a oilor, eventual cultura caprelor, economia lăptăritului, pomăritul și ici-colea cultura pădurilor.

Grupările și că din singuraticii rami economici ce și în ce măsură să se iee, depinde de împregiurările respectivei comune.

După designarea grupei obiectelor economice este a se stabili — având în vedere acest plan de învățământ — planul de învățământ local și mai ales planul oarelor.

Propunerea agronomiei este teoretică și mai ales practică.

Obiectele teoretice ale școalei economice de repetițiune sunt comunicări verbale, dar mai ales sunt a se propune din cărțile de lectură pe baza tratării piezelor de lectură.

La propunerea practică a obiectelor economice servește grădina, resp. locul de praxă.

Dacă s. e. pentru propunerea agriculturii nu se află un astfel de loc, trebuie să se arete o economie bine manipulată din apropiere și pe cât posibil să se exerciteze acolo.

Unde nu e ocaziune nici în acest mod pentru intuițiune și exerciții, acolo trebuie să-și însușească cele mai de căpetenie cunoștințe pe cale teoretică.

Materialul obiectelor teoretice ale școalei economice de repetițiune trebuie să se împreune pe cât posibil cu exercițiile practice corespunzătoare. Acestea două la tot cazul sunt a se trata paralel; acolo însă, unde teoria nu se poate despărți de praxă, aceasta din urmă trebuie să premergea celei dintâi. La unele din celece trebuie învățate, elevii trebuie să pornească dela împregiurările economice de acasă, pe cât posibil învățătorul are să facă comunicările necesare pe baza experiențelor personale, eventual pe baza întrebărilor puse școlărilor mai inteligenți.

În genere la orice exercițiu este a se explica mai întâi cauza și scopul lucrării; trebuie să se arete cele executate și să se deprindă bine.

Instrucția obiectelor economice este a se acomoda diferitelor anotimpuri. Învățătorul trebuie să propună singuraticile obiecte atunci, când are ocaziune să le arete în praxă.

În planul de învățământ local materialul de instrucțiune al fiecărui obiect trebuie să se aducă pe cât posibil în legătură. Prin o astfel de procedură un obiect sprijinește pe altul, fortifică cunoștințele elevilor și în genere ușurează ajungerea scopului prefript. La comput exemple amplificate au să lărgească cunoștințele economice.

Obiectele economice stabilite conform planului de învățământ local, atât în partea teoretică cât și în cea practică trebuie să le propună unul și același învățător.

Orice material de învățământ trebuie să se prelucre în școală; cel mult pregătirea singuraticelor obiecte de lucru manual femeiesc și de industria de casă pot să rămână și ca ocupațiune domestică.

Referitor la cantitatea cunoștințelor ce trebuie propuse sunt de a se ebservă următoarele:

La obiectele economice se va propune numai aceea ce va aduce elevului folos în viață și numai atâta, atât teoretic cât și practic, cât pregătirea, puterea de apercipiune și de practică a elevilor poate să aproprieze fundamental conform timpului ce stă la dispozițiune.

*

Numărul oarelor de peste săptămână ce este a se folosi pentru singuraticile obiecte diferă conform celor două perioade de instrucțiune.

În lunile Noemvrie—Martie sunt a se lua pentru cetit și obiectele generale ce sunt a se propune pe baza aceluia mai departe pentru scriere și compozițiuni cel puțin două oare, dar pe cât posibil 3 oare, pentru comput și geometrie o oară și pentru economie cel puțin două oare, pe cât posibil însă 3 oare pe săptămână.

În lunile Septemvrie—Octomvrie și Aprilie—Iunie obiectele generale nu se propun și numai economia este a se propune în cel puțin 2 oare, dar pe cât posibil în 3 oare pe săptămână.

Unde este clasă pregătitoare, acolo în lunile Noemvrie—Martie se vor folosi pentru cetit și pentru obiectele reale ce sunt a se propune pe baza acestuia și pentru scris cel puțin două, dar pe cât posibil patru oare, pentru comput o oară și pentru economia practică două oare.

În celelalte luni se vor folosi cel puțin o oară, dar pe cât posibil două oare pentru cetit și obiectele reale, o oară însă pentru economie.

Distribuirea obiectelor generale și economice pe singuraticile clase o arată planul de învățământ special ce urmează.

Planul de mai jos este pentru acele școale economice de repetițiune, la cari toate clasele sunt despărțite. Unde sunt mai multe clase laolaltă, oarele fixate aici pentru singuraticile obiecte se distribuie proporțional între mai multe clase.

Planul special de învățământ.

a) Clasa pregătitoare.

Scopul clasei pregătitoare este ca să pregătească intru atâta pe elevii cari nu posed cualificația amintită în punct 36 al acestei organizațiuni, în scris, cetit și comput, ca să poată învăța cu succes obiectele de învățământ fixate în clasa I și în clasele următoare.

Obiectele teoretice ale clasei pregătitoare sunt: cetitul, la care se vor lua și cele mai necesare obiecte generale, mai departe scrierea, computul și economia. Afară de acestea în școalele de repetițiune cu limba de învățământ nemaghiară se va propune și limba maghiară.

1. Cetirea este de a se propune pe baza cărții de lectură a școalei economice de repetițiune. Scopul: deprindere în cetitul fluent și la înțeles; explicarea pieselor cetite se face din punct de vedere obiectiv și limbistic.

La exercitarea limbistică trebuie să se pertracteze propozițiuni întregi. Pe desvoltarea simțului limbistic corect trebuie să se pună pond deosebit.

2. Pe baza cetitului trebuie să se facă cunoscute, noțiunile fundamentale geografice, comitatul și Ungaria schițate pe scurt în liniamente fundamentale.

3. *Exerciții scripturistice*: decopiări de pe tablă și din carte, cum și după dictat.

4. *Din caligrafie* toate literele mici și mari după modelul de scriere a învățătorului pe tablă, eventual după modele pentru scrierea curentă.

5. *Computul*, cele patru operațiuni fundamentale, mental și în scris, cu numeri întregi și cu frângerii decimale. Exemplele se vor scoate mai ales din sfera economiei.

6. *Economia* se va învăța curat practic, pe cât posibil, cu elevii clasei prime.

Obiectele generale.

Clasa I.

Cele ce sunt a se învăța în comun de cătră băieți și fete.

1. În senzul §-ului 57 al legii instrucțiunii, de propunerea religiei și moralei sunt îndatorate a în-

grijii profesiunilor, hotărârea asupra distribuirii și extenziunii referitor la cursurile anuale școlare ale acestui obiect de învățământ aparține cercului de drept al autorităților profesionale. Religiozitatea și morală încă sunt de a se propune publice în școală, pe cât posibil Dumineca.

2. *Cetitul*. Cetitul la înțeles, cu accentuare corectă, cu pronunțare maghiară.

Scopurile exercitării cetitului sunt servite: prin scurte narațiuni din viața agricultorului. Obiceiuri populare.

3. *Geografia*. Trebuie să se propună Ungaria, având înaintea ochilor mai ales împregiurările vieții agricultorului. Trebuie să se desvălească cauzele modalităților de a face economie, modul de valorizare a produselor ș. a.

Punctele de vedere etnografice încă sunt a se lua în considerație. Pentru consolidarea celor învățate până acum pe hartă, școlarii trebuie să-și câștige orientare sigură în toate direcțiunile.

Repetarea materialului de învățământ parcurs în școală de toate zilele.

Materialul de învățământ: Alföld (Alföld-ul dintre Tisa și Dunăre și de lângă Tisa). Regiunea muntoasă sudvestică. Regiunea muntoasă nordvestică. Regiunea muntoasă nordestică. Regiunea muntoasă sudestică. Regiunea dintre Drava și Sava și Fiume.

4. *Istoria*. Din istorie epocile strălucite; figurile istorice distinse sunt a se propune grupate în cercuri astfel, ca pe lângă viața persoanei ce a jucat rol epoca respectivă încă să fie scoasă corespunzător în relief și cu o cale, unde este neîncungiurat necesar pentru înțelegerea faptelor, în legătură cu întâmplările din patrie, foarte pe scurt și întâmplările mai principale din istoria universală.

La propunerea istoriei trebuie să se desvolte în elevi porniri nobile, zel patriotic, iubire și însuflețire caldă față de patrie.

Materialul de învățământ:

Originea Maghiarilor și venirea lor; locuitorii din acel timp ai patriei. *Arpad și venirea Maghiarilor*. Emigrațiunea popoarelor. *Sântul Stefan*; Regii maghiari și înființarea bisericii creștine. *Coloman* și expedițiunea cruciată. *Bela IV* și venirea Tatarilor: Stingerea viței din casa lui Arpad.

5. *Igiena*. Materialul igienei: curățenia, însemnătatea sănătății. La ce loc să edificăm casa. Condițiunea indispensabilă a locuinței bune. Punerea în ordine a locuinței. Aerizarea și ținerea în curățenie a locuinței. Îngrijirea corpului. Măncarea, cumpătul. Odihna, somnul. Îngrijirea organelor simțurilor.

6. *Ortografia și compozițiunile*. Ortografia trebuie propusă practic. *Ortografia*: decopiere din cartea de lectură. Scriere după dictat. Scrierea din memorie a unor narațiuni. Erorile trebuiesc rectificate public. Aceasta poate fi câteodată preîntimpinată prin corectarea imprumutată a exercițiilor ce și-ar face elevii. Pentru consolidarea regulilor ortografice învățate în școală de toate zilele trebuie să se facă uz de exerciții și rectificarea acestora. O îngrijire deosebită trebuie să se pună pe înțelegerea deosebirii între exprimarea și scrierea singuraticelor cuvinte, pe topica corectă și pe exercitarea interpunctiunilor principale.

La exercitarea ortografică încă sunt a se alege pecăt posibil astfel de cuvinte, cari stau în strânsă legătură cu cercul de ocupațiune a poporului.

Obiectul compozițiunii trebuie să fie exercitat. Școlarii scriu din memorie cuprinsul celor cetite, sau cutare procedură ce au exercitat, ori ce au văzut, o descriu în 15—20 de șire.

Exercițiile de compozițiuni sunt totodată și exerciții de caligrafie.

7. *Computul*. Cele patru operațiuni fundamentale cu numeri întregi și frângeți decimale, mai ales din cercul economiei, cu întrebuintarea banilor și măsurilor. Mai ales este a se exercită computul mental.

Băieții învață deosebit:

1. *Geometria*. Punct. Linie. Unghi. Liniele paralele. Fața. Triunghi. Patruunghi. Cunoașterea suprafețelor și măsurilor de suprafață. Figurile simple geometrice: aflarea suprafeței triunghiului și patruunghiului.

2. *Constituțiunea*. Este a se propune pecăt posibil în legătură cu istoria, numai pe baza bucăților de lectură. Materialul de propunere este: Statul. Regele. Bisericele. Alegerea de deputat. Adunarea țării. Delegațiunea.

Fetele învață deosebit:

1. *Îngrijirea copiilor de tată* în legătură cu igiena, pe baza legendarului. O parte mare a mortalității copiilor mici o cauzează neștiința și negrija mamelor. Circa $\frac{1}{4}$ parte a mortalității copiilor sub un an este cauzată de boala organelor de mistuire (stomac, mațe), partea precumpănitoare însă o cauzează boalele lipicioase proprii copiilor: vărsatul, anghina, difteritisul, crupul, scarlatina, ș. a. Modulul de nutriție rațional al copiilor sugători și cunoștințelor referitoare la paza contra epidemiilor trebuie să se dea o deosebită atențiune.

Trebuie să se arete obiceiurile rele (vindecarea prin descântece, defectele legănăturii ș. a.). Trebuie arătat pericolul umblatului desculț iarna și umblatul în îmbrăcăminte slabă.

Propunerea îngrijirii copiilor de tată la fete de 13—15 ani este un obiect delicat; pentru aceea trebuie să se propună cu atențiune și cu tact, niciodată ca la fiitoarea mamă, ci cu referință la fete pentru frații lor sugători de acasă.

Materialul de tratat:

Cauzele interne și externe pentru cari plâng copiii de tată. Cât să sugă copilul. Întercarea copilului. Nutrierea artificială a copilului cu lapte de vacă. Subțierea laptelui de vacă cu apă; indulcirea lui cu zahăr, îngrășarea lui cu unsoare. Copilului trebuie să se deie lapte bine fiert.

(Va urma.)

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 22 Decembrie 1905.

Situația pieței interne de bani este neschimbată.

Deși în anul acesta etalonul oficial nu va mai suferi nici o urcare totuși atât cererea, cât și oferta de bani este foarte rezervată. Cambiile morilor se pot plasa numai la banca de emisiune, iar cele de portofoliu s'au scontat în Budapesta dela $5\frac{1}{4}\%$ în sus, pe când în Viena scontul privat a fost $4\frac{7}{16}\%$ — $4\frac{1}{2}\%$.

Ce privește piețele externe de bani în Londra scontul s'a urcat deja la $4\frac{2}{8}\%$, față de care etalonul oficial stă cu 4% . În cercurile financiare se vorbește de o nouă urcare a etalonului oficial. În Berlin banii sunt foarte scumpi și s'au oferit pro ultimo cu 7% — $7\frac{1}{4}\%$; banii de zi notează cu 4% , iar scontul privat $5\frac{3}{8}\%$. Asemenea este în urcare scontul privat și în Paris.

AFACERI FINANCIARE.

Retragerea notelor de stat din circulațiune. La finea lunii lui Noemvrie a. c. s'au aflat în circulațiune note de stat à florini 5 în valoare de fl. 1.076,475 și note à fl. 50 în valoare de fl. 259,175, în total note de stat în valoare de fl. 1.336,175, care sumă este a se rescumpără în sensul art. de lege XXXI. din 1899 pe cheltuiala comună a celor două state dualiste.

Finanțele Ungariei. Conform ultimei situații publicate de ministrul de finanțe asupra finanțelor Ungariei, în cuartatul III al anului curent *veniturile* au fost de K 254.309,743·66, cu K 61.667,903·16 *mai mici* decât în cuartatul corespunzător al anului trecut, când *veniturile* s'au cifrat cu K 315.977,646·82. *Cheltuielile* s'au urcat în acelaș timp la K 255.759,932·53, față de K 281.925,306·18, deci s'au redus față de 1904 cu K 26.165,373·65. Prin urmare bilanțul cuartatului III este cu K 35.502,529·51 mai nefavorabil, decât cel al anului 1904, ceea ce provine mare parte din reducerea *veniturilor*, anume s'a încassat *mai puțin* decât în 1904 la: contribuțiunile directe cu K 53.945,915·—, la competențe diverse cu K 8.636.905·— și la dările de conzum și beutură cu K 4.563,138·— etc. Acest rezultat nefavorabil a fost în parte contrabalansat prin următoarele venituri mai mari decât în anul trecut: la monopolul tutunului cu K 1.217.376·—; la fabricele de fer ale statului cu K 3.376,711·—; la pădurile erariale cu K 1.739,501·—; la postă, telegraf și telefon cu K 634,108·—. Asemenea a contrabalansat situația nefavorabilă a bilanțului și faptul, că față de 1904 s'au redus în măsură conziderabilă cheltuielile, anume: cheltuielile comune cu K 5.975,145·—; cheltuielile cu încassarea și administrarea contribuțiilor cu K 2.062,217·—; la monopolul tutunului cu K 1.863,710; la baterea și schimbarea monetelor cu K 6.402.855·—; la investițiuni și construcțiuni noue cu K 7.322.975·—; la ministerul de agricultură cu K 3.974,034·—; la ministerul de culte cu K 1.085,959·— și în fine la cheltuielile comune extraordinare cu K 1.313,822·—.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Chiorana“ institut de credit și de economii, soc. pe acți în Șomcuta-mare, a convocat pe 27 Ianuarie 1906 o adunare generală extraordinară cu următoarea ordine de zi:

1. Constituirea biroului.
2. Alegerea alor doi acționari prezenți pentru verificarea procesului verbal.
3. Modificarea §§-ilor 9 și 14 din statutele institutului.

4. Eventuale propuneri, care se vor înaintă conform dispozițiilor statutare.

„Jiana“ institut de credit și de economii, soc. pe acții în Petroșeni a publicat concurs cu termin de 15 Ianuarie 1906 pentru ocuparea postului de cassar. Salar anual K 800 și tantiema statutară. Serviciu de probă un an. Cassarul ales trebuie să depună o cautiune de K 2000 în bani ori efecte.

Reflectanții vor avea a se prezentă până la 16 Ianuarie 1906 în persoană în birourile institutului.

CRONICA.

Urcare de capital. La „Sentinela“ institut de economii și credit în 15 Decemvrie 1905 s'a ținut sub prezidiul dlui P. Stoica, fiind prezenți un număr mare de acționari, adunarea generală extraordinară, cu care ocaziune s'a urcat capitalul de acții dela 80,000 la 260,000 coroane și s'a făcut câteva modificări în statute, între cari e vrednică de amintit modificarea, că în comitetul de supraveghiere să se aleagă după posibilitate numai membri experți. Adunarea a decurs în cea mai bună ordine și armonie.

BIBLIOGRAFIE.

Politica de discount de Ioan I. Lăpădatu. Sibiu, Tipografia Arhidiecezană, 1905.

Interesanta și instructiva conferență ținută de dl Lăpădatu la 23 August a. c. din incidentul întrunirii Directorilor băncilor române a apărut acum și în broșură separată, de 39 pagini, 8° mare, completată cu număroase notițe și știri relative la evenimentele mai noue din târgul financiar.

Studiul acesta va fi cetit cu folos, de toți aceia, cari voiesc să-și câștige cunoștințe clare asupra fluctuațiunii procentului de discount în piața financiară și a politicei de discount urmărită în general de diferitele bănci de emisiune și în special și de Banca Austro-Ungară.

Broșura costă K 1·20 și se poate comandă la autor în Sibiu ori la administrația „Revistei Economice“.

SUMAR.

Prelegerile economice în despărțămintele „Asociațiunii“. — Proprietatea mică în Ungaria. — Monete nouă în România. — Școala economică de repetițiune. — Revista financiară: Situațiunea. — Societăți financiare și comerciale: „Chiorana“, „Jiana“. — Afaceri financiare: Retragerea notelor de stat din circulațiune, Finanțele Ungariei. — Cronică: Urcare de capital. — Bibliografie: Politica de discount.

Contabil cu praxă.

Contabil cu praxă de 7 ani care posedă și limba maghiară și germană perfect și pricepe toate lucrurile de încheiere, dorește a ocupa imediat orice post cu un salariu fie cât de modest. Adresa la redacție.

Nr. 81 (1-1)

„SENTINELA“

instituit de economii și credit în Satul-nou.

AVIS.

P. T. acționari dela „Sentinela“ instituit de economii și credit ca societate pe acții sunt rugați a răspunde ratele de 10% de fiecare acție din emisiunea nouă la următoarele termene: 31 Decembrie 1905, 28 Februarie, 30 Aprilie, 30 Iunie, 31 August, 31 Octombrie și 31 Decembrie 1906.

Satul-nou. în 15 Decembrie 1905.

Nr. 82 (1-1).

Diracțiunea.

„SĂLĂGIANA“, instituit de cred. și econ. în Jibou.

CONCURS.

Pentru postul de practicant la institutul de credit și economii „Sălăgiana“ în Jibou (Zsibó, cttul Sălăgiului) se publică prin aceasta concurs cu termenul de 15 Ianuarie st. n. 1906. Leafă lunară e K 60.

Dela reflectanți să cere absolvarea unei școale superioare comerciale (absolvenții Academiei sunt preferați) precum și cunoștința perfectă a limbii române și maghiare cel puțin.

Jibou, la 21 Decembrie 1905.

Nr. 82 (1-1)

Diracțiunea.

Singurul calendar portativ românesc.

Micul Calendar pe anul 1906.

Pe lângă partea calendaristică, literară și foi pentru notițe cuprinde sub titlul „Avutul nostru“ informațiuni și date exacte asupra tuturor instituțiilor noastre, ca biserici, școale, reuniuni de tot soiul, societăți financiare (102 bănci românești cu anul înfățișării, capitalul societății vărsat, rezervele, profitul net, pe 1904, și dividenda în %), ș. a. Prețul unui exemplar legat în pânză, cu creion 70 fileri, legat simplu 40 fileri, plus porto postal 6 fil. A se procura dela autor: Ioan Apolzan, tipograf, Sibiu (Nagyszeben). Nr. 80 (2-4)

Au apărut

„BIBLIOTECA BĂNCILOR ROMÂNE“

Nr. 1.

Studii de contabilitate
(principiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă)

de
Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerc.

Nr. 2.

Băncile Române
din
Transilvania și Ungaria

de
Constantin Popp,
funcționar la Centrala „Albinei“, Sibiu.

Nr. 3 și 4.

Efectele publice

de
Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerc.

Se pot procura dela Administrația „Revistei Economice“, cele dintâiu à 50 fil. cea din urmă K 1.

Medalia de aur dela Expoziția științifică din București, 1903.

Enciclopedia Română
Asociațiunii
Dr. G. Diaconovich.
3160 pag. 8° mare - 37.622 articole.
3 tomuri legate luxos K 80.-
33 fasc. broșurate K 70.-
Editura și tiparul W. Krafft, Sibiu. 1904

Se comandă la

Biroul „Asociațiunii“ Sibiu, str. Morii Nr. 6.